

Zundert krijgt weer een volwaardig proefveld: Compas Agro investeert in 1,2 hectare boomkwekerijonderzoek

Na vijftien jaar zonder officiële onderzoeksplek krijgt boomkwekerijregio Zundert opnieuw een locatie waar onafhankelijk en praktijkgericht onderzoek kan worden uitgevoerd. Compas Agro legt in 2026 een nieuw proefveld van 1,2 hectare aan, direct verbonden aan het kennis- en innovatiecentrum Rootz. Het perceel, dat nu nog als graasweide dient, wordt opnieuw ingericht voor meerjarige boomkwekerijgewassen zoals *Prunus*, *Carpinus* en *Fagus*. Daarmee keert een langgekoesterde wens binnen de regionale sector terug: een proefveld dat onderzoek mogelijk maakt onder dezelfde omstandigheden als op de teeltbedrijven zelf.

Auteur: Huub Snijders

‘Voor de boomkwekerij is het van groot belang dat onderzoek plaatsvindt op locaties die de praktijk écht weerspiegelen,’ vindt Dirand van Wijk, directeur en eigenaar van Compas Agro. ‘Zundert verdient een eigen proefveld, omdat de regio unieke omstandigheden kent waar telers dagelijks mee te maken hebben.’

Regionale relevantie: onderzoek waar de kweker direct iets aan heeft

Voor veel telers voelt de komst van het proefveld als een noodzakelijke stap. De boomkwekerij van West-Brabant onderscheidt zich door haar zandgronden, specifieke waterhuishouding en lokale ziektedruk. Onderzoek uit andere regio's geeft vaak nuttige inzichten, maar mist regelmatig de directe toepasbaarheid. Een proef onder Zundertse omstandigheden zegt simpelweg meer over wat een kweker hier mag verwachten.

Volgens Van Wijk is dat precies waar het nieuwe proefveld het verschil gaat maken. ‘Als je resul-

taten wilt waar een Zundertse teler morgen mee verder kan, moet je ook hier meten, hier tellen en hier monitoren. Dat is wat we met dit nieuwe veld gaan doen.’

Compas Agro erkent de groeiende behoefte aan regionale data. Een eigen proefveld maakt het mogelijk om bemesting, bodemoptimalisatie, gewasbescherming en teelttechniek te testen op een manier die direct aansluit op de praktijk. Het veld wordt bovendien geschikt gemaakt voor demonstraties, zodat telers de proeven niet alleen kunnen nalezen, maar ook letterlijk kunnen zien.

Een perceel dat helemaal is toegesneden op meerjarige gewassen

Het nieuwe proefveld wordt geen standaard onderzoeksstrook, maar een locatie die toegespitst is op onder andere meerjarige boomkwekerijgewassen. Door te kiezen voor soorten die in de regio veel worden geteeld, zoals *Prunus*, *Carpinus* en *Fagus*, ontstaat een representatieve

basis om uiteenlopende teeltvragen te onderzoeken.

Het perceel krijgt een vaste indeling met duidelijke teeltvakken en rijpaden. Dat lijkt een detail, maar voor betrouwbaar onderzoek is het essentieel. Een vaste perceelstructuur voorkomt variatie in bodemdruk, maakt irrigatie en bemesting gelijkmatig uitvoerbaar en zorgt ervoor dat metingen in de tijd herhaald kunnen worden. Telers krijgen daardoor resultaten die niet alleen richting geven, maar ook reproduceerbaar zijn.

Binnen deze opzet wordt ruimte gemaakt voor onderzoeken naar plantkwaliteit, wortelontwikkeling, alternatieve bemestingsstrategieën en de inzet van biostimulanten. Ook ziekten en plagen, onderwerpen die in veel teeltgesprekken centraal staan, krijgen een prominente plek binnen het onderzoeksprogramma. Het proefveld wordt zo een praktijklaboratorium waarin de grote vragen van de komende jaren onderzocht kunnen worden.

Twee locaties, één onderzoeksstrategie

De keuze voor Zundert sluit aan bij de bredere strategie van Compas Agro om dicht bij de telers te staan. Tot nu toe was Venlo de voorkeurslocatie voor onderzoek, vooral gericht op groente, bessen en meerjarige gewassen. Vanaf 2027 worden die meerjarige proeven vol-

ledig naar het nieuwe veld overgezet, waardoor Venlo en Zundert ieder een eigen, duidelijke rol krijgen binnen het onderzoek.

Met Zundert ontstaat een tweede volwaardige onderzoeksbasis. De boomkwekerij vormt hierin het zwaartepunt. Vanaf februari 2026 nemen Arjan Kuppens en Marco van Hassel de dagelijkse verantwoordelijkheid op zich voor de opbouw en uitvoering van het Zundertse proefprogramma. Zij worden het vaste aanspreekpunt voor regionale telers en bepalen, samen met de onderzoeksteams binnen Compas Agro, welke thema's prioriteit krijgen.

Van Wijk benadrukt dat continuïteit en intensieve begeleiding hierbij centraal staan. 'Een proef is niet alleen een veld aanleggen en wachten op resultaten. Het vraagt om wekelijkse observaties, datapunten verzamelen, vergelijken en bijsturen. Dat kunnen we alleen goed doen met mensen die dagelijks op het perceel staan.'

Investeren in kennis, bouwen aan een sterke sector

Dat de sector de kennisbehoefte voelt, blijkt uit de toename van het aantal deelnemers aan innovatiedagen en cursussen. Compas Agro speelt daarop in door het proefveld in Zundert te koppelen aan een bredere kennisinfrastructuur. Het veld wordt een plek waar praktijktjes-

ten, opleidingen, demonstraties en teeltbegeleiding elkaar ontmoeten. Daarmee groeit de regio uit tot een herkenbare kennishub voor boomkwekers.

'We kunnen de uitdagingen van morgen niet oplossen met kennis van gisteren'

Van Wijk ziet het proefveld dan ook als een investering in de toekomst van de Nederlandse boomkwekerij. 'We kunnen de uitdagingen van morgen niet oplossen met kennis van gisteren. Dit proefveld geeft ons de mogelijkheid om nieuwe inzichten te ontwikkelen die de sector sterker, veerkrachtiger en toekomstbestendig maken.'

Het proefveld staat symbool voor een bredere beweging binnen de sector. Kwekers moeten steeds sneller inspelen op veranderingen: strengere regelgeving, veranderende klimaatomstandigheden en nieuwe ziekten en plagen. Door regionaal onderzoek beschikbaar te maken, krijgen zij beter houvast bij het nemen van teeltbeslissingen. Het veld geeft hen feitelijke informatie in plaats van aannames, gebaseerd op proeven die onder hun eigen teeltomstandigheden zijn uitgevoerd.

'Een proef is niet alleen een veld aanleggen en wachten op resultaten'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!